

2023 TÜRK DÜNYASI Kültür Başkenti: ŞUŞA

Türk dünyasından bahsedildiğinde akla ilk gelen ülkeler Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Türkiye'dir. Kuşkusuz bu altı bağımsız devlet Türk dünyasının taşıyıcısı ve en güçlü unsurlarıdır. Ancak bu devletlerin yanı sıra Türk dünyası Altay Dağları'ndan Balkanlara uzanan geniş bir coğrafyaya yayılır. Sadece bu bölge ile de sınırlı kalmayan Türk dünyası, dünyanın dört bir yanında yaşayan diasporası ve kadim geçmişinden aldığı güçle, varlığıyla güven veren, birliği ile dünyaya umut olan zengin ve kadim bir birikime sahip büyük ve geniş bir ailedir. Bu ailenin dünya çapında bayrağını taşıyan ilk iş birliği teşkilatı ise TÜRKSOY'dur.

Bağımsızlıklarının ardından ülkelerimizin elde ettiği dinamizm bugün TÜRKSOY çalışmalarına ivme kazandırmaktadır. Özellikle ortak kültürümüzün canlanmasında ve millî kimliklerimizin inşa sürecinde elde ettiğimiz başarılar geleceğe dair umutlarımızı daha da yeşertmektedir.

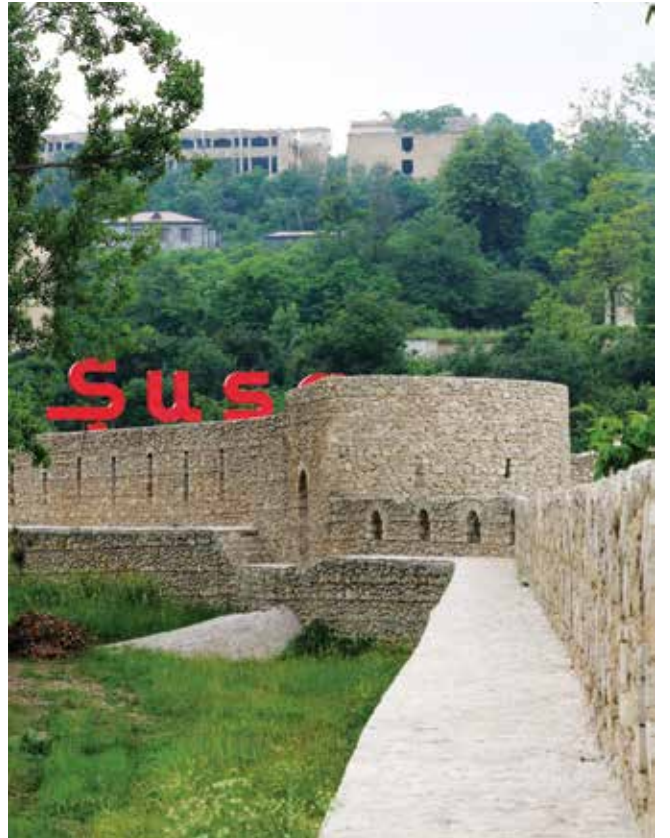
TÜRKSOY kurucu üyelerinden Azerbaycan, bağımsızlığının ardından uluslararası sistemin saygın bir parçası konumuna yükselerek teşkilatımızın ve Türk dünyasının en büyük destekçilerinden biri olarak öne çıkmıştır. Bağımsızlık döneminin ardından millî ve manevî değer-

lerini yeniden keşfeden ve bu değerleri yaşatmak için bağımsızlığının ilk anlarından itibaren yoğun çaba sarf eden ülkelerimizin her biri uluslararası alanda pek çok iş birliğine imza atmıştır. Bu süreç TÜRKSOY'un tohumlarını ekmiş ve nihayetinde 1993 yılında ilk olarak Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi adıyla anılan sonrasında Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı olarak bilinen, belki de Türk dünyasının ilk ortak başarısı olarak adlandırılacak teşkilatımız ortaya çıkmıştır.

O günden beri insanlarımız için uzun sayılabilecek ancak devletler ya da kuruluşlar için çok kısa bir süre olan 30 yılı geride bırakıyoruz. Geçen süre içerisinde bölgemizde barış ve istikrarın sağlanması için kültür, eğitim, bilim ve sanat konularında çok önemli başarılar elde ettik. Bu başarılarla her gün bir yenisini eklemeye devam ediyoruz. 2012 yılından bu yana sürdürdüğümüz Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulaması, ortak başarımız olarak adlandırabileceğimiz projelerden sadece biri.

2012 yılında TÜRKSOY'un başlattığı bu özel proje kadim şehirlerimizin marka değerini yükselten, kültürel etkileşimin sembol uygulamalarından biri olarak tüm dünyada takdirle karşılanıyor. Dahası Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulamamız şehirlerimizi kültür bağları ile birbirine yakınlaştırırken aynı zamanda sahip olduğumuz

ortak kültürün derinliğinin de keşfedilmesine ve gelecek nesillere aktarılmasına vesile oluyor.

Dünyanın dört bir yanından kıymetli sanatçıları, akademisyenleri ve entelektüelleri bir araya getiren, kültürümüzün taşıyıcıları arasında tecrübe paylaşımı için imkân sağlayan program, bu özellikleriyle Türk devletleri ve toplulukları arasındaki sürdürülebilir iş birliğinin ve kültürel etkileşimin bir sembolü olarak etki alanını her geçen gün daha da artırıyor.

Günümüzde şehirlerimizin sahip olmak için birbiri ile yarıştığı, her yıl TÜRKSOY Daimî Konseyi ile bir araya gelen kültür bakanlarımızın oy birliği ile karar verdiği Türk Dünyası Kültür Başkenti unvanına bugüne dek on bir farklı şehir sahip oldu. Tüm şehirlerimiz Türk kültürü açısından çok özel yere sahip, halklarımızın, insanlarımızın kalbine kurulmuş şehirler.

2012 yılında Kazakistan'ın Astana şehrinin seçilmesiyle başlayan süreç sırasıyla bizleri Eskişehir (Türkiye), Kazan

(Tataristan, RF), Merv (Türkmenistan), Şeki (Azerbaycan), Türkistan (Kazakistan), Kastamonu (Türkiye), Oş (Kırgızistan), Hiva (Özbekistan) ve Bursa'da buluştu. Ve şimdi sıra kardeş Azerbaycan'ın medeniyet beşiği Şuşa'da!

2016 yılında ilk kez Azerbaycan'ın Şeki şehrine verilen Türk Dünyası Kültür Başkenti unvanı, 2022 yılında Türkiye'nin Bursa şehrinde yapılan TÜRKSOY Daimi Konseyi Toplantısıyla ikinci kez Azerbaycan'dan bir şehre verildi: Karabağ'ın incisi Şuşa.

Yıl boyu süren çalışmalarımız neticesinde 2023 Şuşa Türk Dünyası Kültür Başkenti açılışı arifesindeyiz. Heyecanlıyız. İnşallah 12 Mayıs 2023 tarihinde TÜRKSOY üyesi ülkelerin kültür bakanlarının ve Türk Dünyası sanatçılarının katılımıyla görkemli bir açılış töreniyle Türk Dünyası'nı Şuşa'da bir araya getireceğimiz için mutluyuz. Azerbaycan Kültür Bakanlığı ile olan iş birliğimiz sayesinde etkinliklerimizi yıl boyu farklı yerlerde TÜRKSOY'un geleneksel etkinlikleri olan ressamlar, fotoğrafçılar, şairler,

müzeciler buluşmaları gibi çeşitli sanatsal ve bilimsel etkinlikleri gerçekleştirecek ve bu vesileyle Türk dünyasının güzide sanatçılarını Şuşa'da bir araya getireceğiz. Sadece Azerbaycan'da değil tüm Türk dünyasında, hatta Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin farklı şehirlerinde Şuşa'nın zaferini kutlayacak, ortak kültürümüzün incisi, medeniyetimizin önemli sembolü Şuşa'mızın güzelliklerini her fırsatta tanıtacağız.

Şuşa'nın bu yıl Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmesi kuşkusuz çok anlamlı ve tarihî bir karar. Aynı zamanda bizler bu yıl Teşkilatımızın 30. yılını idrak ediyoruz. Elde ettiğimiz başarılarla geçtiğimiz 30 yılda tüm dünyaya vermiş olduğumuz en önemli mesaj "Biz Birlikteyiz" mesajı olmuştur. Türk Dünyası, tüm unsurlarıyla koşullar ne olursa olsun birlikteliğini tüm dünyaya göstermiştir. "Koşullar ne olursa olsun." cümlesinin altını özellikle çizmek isterim. Nitekim Azerbaycan'ın zaferi ile sonuçlanan II. Karabağ Savaşı sırasında da, Türkiye'de yaşanan deprem felaketi ardından da Türk Dünyası "Biz Birlikteyiz" diyerek bir bütün olduğunu herkese göstermiştir. Kardeşlerinin mücadelelerinin yanında

olduğunu, destek vermeye her zaman hazır olduğunu, acısını paylaştığını ispatlamıştır. Bugün Karabağ'da Azerbaycan bayrağının dalgalanması kuşkusuz tüm Türk dünyası için gurur kaynağı. Kucaklaşarak sarmaya çalıştığımız yaraların hızlıca iyileştigiğine şahit olmaktan dolayı çok mutluyum. Başarılarımızı sevinçle kutlayarak büyütebildiğimiz için de ayrıca memnuniyet duyuyorum.

Bu noktada güçlü Azerbaycan'ın temellerini atan ve bu yıl doğumunun 100. yılında saygıyla ve minnetle andığımız Umum Millî Lider Haydar Aliyev'i rahmetle yâd ederken Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'e TÜRKSOY'un faaliyetlerine verdiği desteklerden dolayı minnettarlığımı ifade ediyorum. Ayrıca Karabağ'ı 30 yıllık hasretin ardından anavatanla buluşturan Azerbaycan ordusunun neferlerini bir kez daha kutluyor, 44 gün süren destansı mücadelede şehit düşen kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Türk Dünyası'nın kardeşliği hem Şuşa'da hem de Karabağ'da ebediyen yaşayacak. Sirt sirta verdiğimiz sürece zorlukları aşmaya, başarıdan başarıya koşmaya devam edeceğiz. 🌟